

OULUN PURJEHDUSSEURA

RAKAPURJEHTIJA

No. 4 (110)

Lokakuu 2001

Lipunlasku ja palkintojen jako 6.10.2001 Johteenpookissa.
Lippu lasketaan vanhan perinteen mukaan auringon laskiessa.

Syyskokous Johteenpookissa 6.12.2001 klo 13.00.
Kokoukseen osallistujille seura tarjoaa ruokailun.

OULUN PURJEHDUSSEURA RY:N TIEDOTUSLEHTI

Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Lehteen tarkoitettu aineisto on toimitettava OPS:n postiosoitteeseen tai vastaavalle toimittajalle. Tilauksinta: Pikapurjehtija on ilmainen OPS:n jäsenille. Muille 20 mk/vuosikerta. Tilaukset maksamalla tilausmaksu OPS:n tilille Mandatun Pankki 320021-1303301.

ISSN 0357-993X

Kommodori:
Seppo Silander
Kuikkatie 4 E, 90150 Oulu
puh. 333137, 0400-193122
s-posti: seppo.silander@kolumbus.fi

Varakommodori:
Joni Skiftesvik
Taskilantie 7, 90580 Oulu
puh. 556 5054
s-posti: jonsvik@hotmail.com

Sihteeri:
Hannu Pajunen
Keinupuisto 7 C, 90160 Oulu
puh. 330 197, 040-847 0397
s-posti: pajunen@osakk.fi

Jäsenasiat:
Seppo Silander
(yht. tiedot edellä)

Taloudenhoitaja:
Hilkka Skiftesvik
Taskilantie 7, 90580 Oulu
puh. 556 5054
s-posti: hilkkars@hotmail.com

Kilpailupäällikkö:
Timo Karsi
Kurkelantie 3 B 15, 90230 Oulu
puh. 339658, 050-569 8659
s-posti: timo.karsi@saunalahti.fi

Katsastuspäällikkö:
Jukka Feiring
Torpankatu 17 E, 90230 Oulu
puh. 5304846

Junioripäällikkö:
Heikki Laitinen
Lehtoranta 14 C, 90500 Oulu
puh. 336 113, 050-561 7106
s-posti: Heikki.Laitinen@rokua.spa.fi

Matkapurjehduspäällikkö:
Leo Hahtonen
Kangastie 1, 90810 Oulu
puh: 0400-682 700
s-posti: leo.hahtonen@lhplastoy.inet.fi

Majaisäntä:
Mauri Kangasluoma
Voudintie 1, 90400 Oulu
puh: 0400-895 805
s-posti: mauri.kangasluoma@luukku.com

No. 1 (107)

Maaliskuu 2001

Sisällys:

Kommodorin kantilta.....	3
120-vuotisjuhla kokosi jäsenet OPS:n synnyinpaikkaan	4
Merikapteeni Alfred Ekholmin elämästä	9
Miten purje tai siipi kehittääkään voimansa?	12
Bottnia Eskader 2001	14
Pilssi	15

Kansi: Heta ja Jalmari Karsi testaavat upouusia Zoom 8 -jollia. Kuva: Seppo Silander.

Pikapurjehtijan vastaava toimittaja:
Markus Aalto, Purjotie 6 B 4, 90460 OULUNSALO
s-posti: markus.aalto@edu.ouka.fi
puh: 5212 428, 050-353 2738

Painopaikka: Painotupa Ky - Oulu

Kommodorin kantilta

Juhlavuosi jatkuu, vaikka 120-vuotisjuhla on juhlistettu. Juhlamme Raatissa oli onnistunut ja saimme siitä myönteistä palautetta. Juhlassa oli toistasataa vierasta kutsuvieraat mukaan lukien. Ohjelmaa oli juuri sopivasti. Lopussa ollut Markus H Korhosen esitys seuramme alkuajoista ja perustajasta kevensi tunnelmaa niin, että saatoimme aloittaa perinteiset tanssiaiset. Tähänastinen juhluvoitemme vietto on sujunut hyvin. Juhlaregatassakin oli purjehtijoita kiitettävästi. Tänä kesänäkö alkaisi kilpapurjehduksen uusi tuleminen?

Harmittaakin hiukan. Ilmo Hassinen oli kirjoittanut hienon jutun Kalevaan juhliivasta, Pohjois-Suomen vanhimmasta urheiluseurasta. Lehti ei sitä kuitenkaan julkaissut. Urheilutoimitus ei ilmeisesti pitänyt kirjoitusta tarpeeksi kiinnostavana. Olisiko juttu kuulunut kulttuuritoimituksen puolelle?

Kaikki naapuriseurat ja yhteistyökumppanimme olivat mukana juhlassamme. Vain yksi kaivattu oli poissa - Suomen Purjehtijaliitto. Onko Oulu liian kaukana Helsingistä vai oliko kyseessä työtapaturma? Suomen Veneilyliitosta oli puheenjohtaja juhlimassa kanssamme.

Kutsuvierailta ja yhteistyökumppaneilta toivoimme muistoesineiden sijasta rahalahjoituksia, jotka tulitaisiin käyttämään junioriveneiden hankintaan. Tukea saimme aika mukavasti, ja kun lisäsimme seuran omaa rahaa hiukan, oli mahdollista ostaa kaksi uutta harjoitusvenettä. Zoom 8 on uusi harjoitus/kilpailuvene, joka on suunniteltu käytettäväksi optimistijollan jälkeen, mutta ennen liian vaativaa E-jollaa. Kävin hakemassa Zoomit veistämöltä Loviisasta heti. Tilauksen ajoittaminen purjehduskauden loppuun toi hintaan mukavan syysalennuksen. Veneet on jo koepurjehdittu ja kuulemme niistä myöhemmin lisää.

Loppukausi menee veneiden ylösnoston ja syyskunnostuksen merkeissä. Perinteinen lipunlasku ja palkintojen jako on 6.10.2001. Joulukuun alussa pidetään vielä sääntöjen määräämä syyskokous, jossa tarjotaan osallistujille lohikeittoa. Toivon, että mahdollisimman moni jäsen voi osallistua näihin tilaisuuksiin. Toivottavasti juhluvuoden tapahtumat ovat täyttäneet ja täyttävät odotukset.

Seppo Silander
Kommodori

Johtokunnanjäseniä laskemassa kukkia edesmenneiden kommodorien Alfred Ekholmin ja Nils Hammarin haudoille. (Kuvat: Harry Hammar)

TEKSTI: JONI SKIFTESVIK

KUVAT: ARI PARKKONEN, FOTOMYLLY

120-vuotisjuhla kokosi jäsenet OPS:n synnyinpaikkaan

Historian havinaa oli voimakkaasti mukana Oulun Purjehdusseuran 120-vuotisjuhlassa. Historialliset puitteet juhlaan antoi jo juhlapaikka, NMKY:n Raatin nuorisotalo, jossa seura 120 vuotta sitten perustettiin. Historiaa oli myös itse juhlaohjelmassa, johon sisältyi Markus H. Korhosen mainio esitelmä Oulun Purjehdusseuran syntymävaiheista ja seuran ensimmäisestä kommodorista Oulun merikoulun johtajasta, värikkästä monen toimen miehestä Alfred Ekholmista.

Oulun Purjehdusseuran 120-vuotisjuhlapäiväksi oli valittu elokuun 10:s, jota seura pitää perustamispäivänään. Vuonna 1881 elokuun 10. päivänä vahvistettiin keisarikunnan Suomen senaatti seuran säännöt, eli käytännössä OPS sai toimiluvan. 120-vuotisjuhlapäivän aamuna seuran hallituksen jäseniä kävi laskemassa kukat Oulun Purjehdusseuran kahden merkittävän kommodorin Alfred Ekholmin ja Nils Hammarin haudoille. Iltapäivän kuluessa johtokunta otti vastaan onnitteluja Johteenpookissa. Tilaisuus oli paitsi juhla myös hyvin nostalginen, sillä useat OPS:n ystävät vuosikymmenten takaa halusivat käydä muistamassa juhlijaa seuraa. Lahjoituksilla ja tervehdyksillä seura muistaneiden lista lehdessämme toisaalla.

Värikäs juhlaesitelmä

120-vuotisjuhlapaikan, NMKY:n Raatin nuorisotalon monenlaisia tapahtumia nähneen juhlasalin oli seuratoimikunta koristellut todella kauniin merihenkiseksi signaaliilpuin ja kukin. Juhlailallinen oli keittiömestari Matti Sotaniemen oivallinen ammattitaidon näyte punajuuripateineen, palvattuine possuineen ja savustettuine lohineen. Juhlailallisen päälle juotiin maukkaat kakkukahvit.

Juhlaohjelmaan sisältyi puhallinmusiikkia, jota jauttelivat Oulun Purjehdusseuran juhlien jo perinteiset vieraat Oulun Vaskiveikot johtajanaan Leo Palosaari.

Tervehdyspuheessaan kommodori Seppo Silander loi katsauksen menneeseen ja kuvaili samalla Oulun Purjehdusseuran nykyistä monipuolista ja aktiivista toimintaa.

Juhlaesitelmässään "Oulun Purjehdusseuran syntymävaiheet" Markus H. Korhonen esitti kaikille opsilaisille läheistä historiaa niin kiinnostavassa ja värikkäässä muodossa, että esityksen olisi toivonut jatkuvan ja jatkuvan.

Kunniajäsenyys ja ansiomerkkejä

Ansiomerkit 120-vuotisjuhlassa jakoi kunniakommodori Timo Kujala avustajanaan ex-kommodori Kai-su Kauniskangas. Seura sai yhden uuden kunniajäsenen, Mauri Kangasluoman.

Kultaisia ansiomerkkejä jaettiin niin ikään yksi. Sen sai Ilmo Hassinen.

Hopeisen ansiomerkin saivat Jukka Feiring, Esko Huovinen, Kyösti Juola, Soile Kangasluoma, Kalevi Kämäräinen, Joni Skiftesvik, Hilikka Skiftesvik ja Leo Hahtonen.

Pronssisen ansiomerkin saivat seuraavat: Heikki Laitinen, Kanerva Laitinen, Markus Aalto, Timo Karsi, Veli Matilainen, Timo Ollila, Pertti Myllylä, Seppo Silander, Auvo Mattila, Antti Nurminen, Kauko Ervast, Jalmari Karsi, Tapio Jouppi ja Juhani Savilaakso.

Juhlan päätteeksi Neulapojat tahdittivat merimiestanssit. Palaute juhlasta on ollut yksinomaan myönteistä. Maukkaimmat kiitokset lienee antanut eräs kutsuvieraana ollut toisen seuran edustaja, joka totesi, että "saatiinpa hyvää oppia siitä, miten tällaiset juhlat pitää järjestää". Juhlaan osallistujia oli lähes satakaksikymmentä. Illalliskortin hintaa seura sponsoroi OPS:n kustantaman merilauluja sisältävän cd-levyn myyntituotoilla.

Mauri Kangasluoma, kunniajäsen.

Ilmo Hassinen, kultainen ansiomerkki.

Soile Kangasluoma, hopeinen ansiomerkki.

Jalmari Karsi, pronssinen ansiomerkki.

Markus H. Korhosen esitelmä seuramme syntyvaiheista. Markus toimi myös illan seremoniamestarina.

Kommodori Seppo Silanderin juhlapuhe.

Edessä vas: varakommodori Joni Skiftesvik, kommodori Seppo Silander, Jukka Feiring, Irma Feiring, Kaisu Kauniskangas.

Auvo Mattila, pronssinen ansiomerkki.

Tapio Jouppi, pronssinen ansiomerkki.

Jukka Feiring, hopeinen ansiomerkki.

Esko Huovinen, hopeinen ansiomerkki.

Juhlasali oli upeasti koristeltu ja tunnelma oli arvokkaan juhlallinen.

Timo Karsi, pronssinen ansiomerkki.

Antti Nurminen, pronssinen ansiomerkki.

Ansiomerkkien saajia yhteispotretissa.

Puhallinmusiikkia kajauttelivat Oulun Purjehdusseuran juhlien jo perinteiset vieraat Oulun Vaskiveikot.

OPS:ia muistivat mm. seuraavat tahot

Hammarin Sähkö Oy	3000 mk
Kemin Purjehdusseura	1200 mk
Oulun Merenkävijät	1000 mk
Kaisu Kauniskangas	1000 mk
Oulun Työväen Pursiseura	500 mk
Kemin Työväen Pursiseura	500 mk
Röyttätoimikunta	500 mk
Raahen Purjehdusseura	500 mk
Tornion Veneilijät	300 mk
Haukiputaan Veneilijät	300 mk
Iin Meriseura	250 mk
Haukiputaan Purjehdusseura	250 mk
Yhteensä	9300 mk

Lisäksi Atmostech/Juhan Granholm lahjoitti kilpailu-
lautakunnalle käytetyn matkamikron.

Lisäksi ovat muistaneet:

Oulun Meripelastajat
Olavi Ylipahkala
Katri Antell Oy Pipu ja Ilkka Lantto
Kulttuuriministeri Suvi Linden
Suomen Veneilyliitto
Kaupunginjohtaja Kari Nenonen
Liikuntajohtaja Seppo Kangas

OPS kiittää muistamisista lämpimästi!

Älä menetjäsenyyttäsi unohduksen takia

Maksukehotukset ovat jälleen lähteneet niille, jotka syystä tai toisesta ovat jättäneet jäsenmaksunsa kuluvalta vuodelta maksamatta. Toisia karhuja seura ei lähetä, vaan jäsenmaksunsa laiminlyöneet erotetaan ilman eri ilmoitusta seurasta. Tämä merkitsee samalla myös laituripaikan menettämistä Hieta-
saaren Veneilykeskuksesta.

Jäsenmaksujen eräpäivä on ollut jo pitkään touko-
kuussa. Useammista karhuamisista on luovuttu, koska niistä aiheutuu seuralle merkittäviä kuluja ja lisää työtä. Mikäli joku haluaa erota seurasta, on oikea tapa ilmoittaa siitä johtokunnan jäsenille eikä jäädä odottamaan erottamista. Jos osoitteesi vaihtuu, muista ilmoittaa siitä jäsenasiain hoitajalle.

Näyttely ja elokuvia

Oulun Purjehdusseuran juhluvuoteen liittyen seura esitteli menneisyyttään ja nykyisyyttään näyttelyssä Oulun pääkirjaston vitriineissä. Kaksi viikkoa esillä ollut monipuolinen näyttely, joka piti sisällään asiakirjoja, pienoismalleja, lippuja, viirejä, OPS-tuotteita, valokuvia ja palkintoja, sai runsaasti myönteistä palautetta. Näyttelyn kokosivat Timo Kujala ja Joni Skiftesvik.

Juhlavuoteen liittyen Oulun Päivänä pääkirjaston juhlasalissa esitettiin kommodori Nils Hammarin kuvaamia vanhoja Oulu- ja purjehdusaiheisia elokuvia. Kuva: Timo Kujala.

MARKUS H. KORHONEN
FM, OULU

MERIKAPTEENI ALFRED EKHOLMIN ELÄMÄSTÄ

Oulun muistorikkaan ja kunnianarvoisan Purjehdusseuran perustamisen hoitanut merikapteeni Alfred Ekholm (1839 - 1912) oli monipuolinen herrasmies. Hän oli ansioituneena merikarhuna luonnollisesti myös Purjehdusseuran ensimmäinen 'päällikkö' eli kommodori. Varsinaisen elämäntyönsä Ekholm suoritti Oulun Merikoulun arvostettuna opettajana, vt. johtajana ja johtajana vuosina 1871-1910.

Torniossa syntynyt Alfred Ekholm oli riikinruotsalais-ta sukujuurta. Hänen isänsä Anders Gabriel (1799-1851) oli hänkin kulkenut merillä, mutta toimi myöhemmin rajaviranomaisena Torniossa. Alfredin isoisä Nils Gabriel (1759-1809) ehti toimia Tornion portemestarina Ruotsinvallan viimeisinä vuosina. Alfredin isosetä Gustaf Adolf taas kuoli sukutarinan mukaan kaukaisella Santo Domingon saarella ollessaan Ranskan laivaston palveluksessa. Alfredin isoisotäti Elsa Christina oli puolestaan avioitunut 1750 skoonelaisen Georg Trollen kanssa, ja Georgin veli oli Kustaa III:n kuuluisa luottoamiraali Henrik af Trolle (1730-1784). Merenkulkijoita ja vaikuttajia oli siis suvussa ollut aiemminkin. Ehkäpä moniaat, lapsuudessa kerrotut meritarinat saivat Alfredinkin tekemään oman uravalintansa.

Meriura

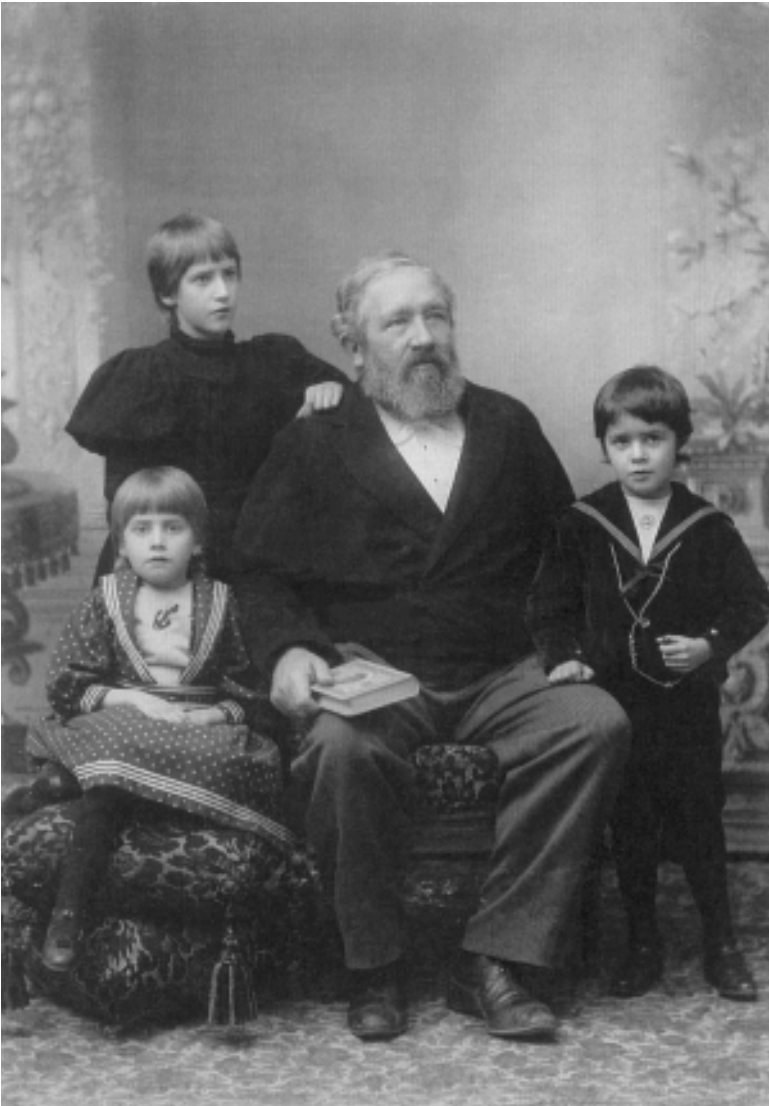
Alfred Ekholm valmistui kapteeniksi 1865 Oulun Merikoulusta, joka oli perustettu kaksi vuotta aiemmin. Ekholmin merimiesura oli alkanut jo 1853 - kajuuttavahtina 'Aelos'-laivalla. Lisäksi hän ehti toimia lyhyen aikaa kokkina 'Erik'-nimisellä haaparantalaisaluksella. Samasta kaupungista kotoisin olevilla laivoilla 'Neptun' ja 'Boliva' Ekholm toimi jungmannina 1856-58. Matruusiksi hän yleni 'Kemi'-laivassa ja jatkoi samalla vakanssilla torniolaisessa 'Maria Lovissassa'. Perämiehen tutkinnon hän suoritti Kristiinankaupungissa 1860, jonka jälkeen hän purjehti Uudestakaarleppyyttä käsin, kunnes asettui Ouluun ja suoritti kapteenintutkinnon. Hän otti kapteenintutkinnosta huolimatta vielä yhden perämiehen pestin parkkilaiva 'Dagmarille', joka upposi dramaattisesti Pohjanmerellä 22.3 1867. Ekholm nappasi oppovasta aluksesta mukaansa espanjanruokosauvan, josta hän teetätti itselleen kävelykepin. Kepin hopeanuppiin kaiverrettiin oppoamispäivä ja laivan nimi. Samana vuonna Ekholm sai oman aluksen; vuonna 1858 rakennetun parkkilaivan nimeltä 'Salmi'. Neljä vuotta sillä seilattuaan hän jäi Oulun Merikoulun palvelukseen. Koulunjohtotehtäviensä ohessa hän toimi myös virallisena 'laivanmittaajana' (1889-) ja eri merivakuutusyhtiöiden vahinkotarkastajana.

Merikapteeni Alfred Ekholm ja Rosa Lemming häittäensä aikoihin 1874.

Merikoulu

Oulun Merikoulu on unohtunut lähes tyystin yleisestä tietoisuudesta. Se toimi vuoteen 1910, jonka jälkeen se jatkoi merimieskouluksi muutettuna vielä yksitoista varsin kituliasta vuotta. Ekholmin eläkellesiiirtymisvuosi oli siis Merikoulun viimeinen toimintavuosi. Noihin aikoihin alkoivat Oulun merenkulun kultaistet vuodet jo olla auttamattomasti ohitse. Tultaessa 1900-luvun alkuun olivat useimmat oppilaat jo Etelä-Suomesta asti tulleita. Oulun Merikoulua olisi syytä todella muistella, sillä se oli huomattava oppilaitos. Kouluun ehti sen olemassaolon aikana kirjoittautua yhteensä 378 oppilasta. Näistä merikapteenintutkinnon suoritti 200, kauppalaivuritutkinnon 23, Itämerenkipparin tutkinnon 12 ja aliperämiehen tutkinnon 16 miestä. Naisiahan ei tuohon maailman aikaan laivoihin edes pyrkinyt. Ei edes satamissa. Sen verran tiukka järjestys oli merenkulkualalla...

Oulun Merikoulun johtaja, lähes 60-vuotias yksinhuoltajaisä ja virkamies. Oululaisen Ina Lijeqvistin taidokas valokuva 1890-luvun lopulta. Lapset: Eva Elisabeth (käsi isän olkapäällä), istumassa vasemmalla Ebba Maria ja merimiesasuisena Emil Alfred. Teos 'Pappa-Ekholmin' - kuten häntä kutsuttiin - kädessä vaikuttaa kotoisesti satukirjalta...

Valtion valvoman Merikoulun opetus vaikuttaa nykyihmisestä varsin modernilta, kuuluihan ohjelmaan myös englanniksi pidettyjä oppitunteja sekä anatomiaa ja taloudenpitoon liittyviä aineita. Anatomian ja lääketieteen opinnot selittyvät sillä, että pitkällä purjehduksilla oli merikapteenin kaiken varalta hallittava erilaisia, jopa varsin vaativia, kirurgisia toimenpiteitä ja hoitomenetelmiä. Havaintomateriaaliin kuului näin ollen myös oikea luuranko. Oulun Merikoulun tarpeisiin on muuten alunperin rakennettu myös Linnansaaren tähtitornina tunnettu kaunis rakennus. Arkkitehti Wolmar Westlingin 1873 suunnittelema torni on tosin oikealta nimeltään havainnointitorni, ja sitä käytettiin harjoiteltaessa na-

vigointivälineitten käyttöä. Tornin huipulla (myöhemmin Merikoulun katonharjalla) oli Ekholmin aikana korkea tanko, johon oli kiinnitetty suuri rautalankapallo. Tämä pallo laskeettiin aina alas kellon lyödessä 12 päivällä. Kyseessä lie nee Ekholmin oma sovellus Englannin Greenwichin observatorion kuuluisasta puolenpäivän tykinlaukauksesta! Oululaiset muistelevat, että Ekholmin palloon saattoi aina luottaa - toisin kuin Tuomiokirkon kelloon, joka lakkoili tuon tuostakin. Merikoulun kronometri oli arvatenkin hankittu Englannista, kuten muukin välineistö ja opetusmateriaali. Suomen eri merikoulujen opettajakunta piti myös säännöllisiä seminaareja, joissa keskusteltiin alan teknisestä kehityksestä ja uusista teorioista.

Ekholmin entiset oppilaat muistivat opettajaansa kirjeillä eri puolilta maailmaa vielä vuosia myöhemmin. Oulun Merikoulun kasvatteja jäi myös pysyvästi asumaan muihin maihin. Italiaan sekä Etelä- ja Pohjois-Amerikkaan. Yleensä he kiittelivät ja tervehtivät Ekholmia kaunopuheisesti kertoen sivussa omia kuulumisiaan. Lukuisissa kirjeissä on hyvin tarkasti ilmoitettu purjehdittuihin välimatkoihin käytetyt ajat, lastien koot, sääolosuhteet ja kerrottu navigointiin liittyvistä yksityiskohdista, poikkeamista ja havainnoista.

Merikapteenin muu elämä

Alfred Ekholm avioitui ensimmäisen kerran Göteborgissa 1874. Hänen rouvansa oli tuolloin 20-vuotias Rosa Lemming. Avioliitto jäi lyhyeksi ja lapsettomaksi Rosa-rouvan kuollessa äkillisesti kolme vuotta myöhemmin.

Merikapteeni Ekholmin leskeysvuosiin liittyy eräitä juorunkaltaisia 'tietoja'. Oulun Sonnisaaresta syntynyt kirjailija K. A. Järvi (alunperin Mällinen, 1869-1942) on romaanissaan 'Harry' kuvannut kär-

keästi ja melkoisen provosoivasti Ouluksi tunnistet-
tavan kaupungin elämää. Erityisesti ruotsinkielisten
'herrojen ja konjakkinenien' ilouuntoisia rientoja
Seurahuoneella ja 'Promend'-ravintolassa. Tuo 'Prom-
mend'-ravintola on tunnistettavissa Toppilansalmen
rannalla aikoinaan sijainneeksi ravintola
'Bellevue'ksi' ('Pelleppy'). Järven suomalaisuusmie-
linen ja olletikin liioitteleva teos mainitsee myös 'meri-
koulunjohtaja Abrahamssonin', joka oli sekä Seu-
rahuoneen että Promendin kevytkenkäisten tarjoili-
jatarten aulis 'ensirakastaja'. Pahansuovasti Järvi
kuvaa Abrahamssonin 'huonojalkaiseksi hurvitteli-
jaksi', ja aikalaiset yhdistivät hahmon vaivatta Ek-
holmin persoonaan.

Alfred Ekholm eli naimattomana aina vuoteen 1885,
jolloin hän vei vihille torniolaisen Maria Paulina
Heickellin (1866-1893). Tästä toisesta avioliitosta
syntyi neljä lasta, joista ensimmäinen - Nils Alfred -
kuoli pienenä. Muut, kaksi tytärtä ja poika, elivät
kaikki varsin korkeaan ikään: Eva Elisabeth (1887-
1971), Ebba Maria (1891-1976) ja Emil Alfred (1892-
1970). Tytär Eva Elisabeth avioitui tunnetun kirjaili-
jan ja kustannusmiehen Eino Railon (1884-1948)
kanssa.

Ekholmin kotitalo Oulussa oli osoitteessa Länsi-Pit-
kätatu numero 1. Tämän kadun nimi on tosin 1800-
luvun lopulta lähtien ollut Aleksanterinkatu. Merikou-
lun johtajan virka-asunto sijaitsi oppilaitoksen yhtey-
dessä Pokkitörmällä. Itse koulurakennus oli lyse-
on erillisen voimistelusalin vaiheilla - julkisivu Ka-
jaaninkadulle - ja johtajan asunto taas siltojenpuo-
leisella osalla koulun pihaa. Siten, että talon julkisi-
vun edestä alkoi nykyinen Aleksanterinkatu.

Myös Alfred Ekholmin toinen avioliitto päättyi äkilli-
sesti ja traagisesti. Maria Paulina Ekholm oli keväällä
1893 kärsinyt viisaudenhampaan aiheuttamasta tu-
lehduksesta. Toukokuun 4. päivänä kipu äityi kes-
tämättömäksi, ja paikalle kutsuttu tohtori von Fie-
andt teki mitä kykeni. Hän antoi ankaraan kipukoh-
taukseen morfiinipistoksen kohtalokkain seurauksin:
rouva Ekholm kuoli välittömästi lääkkeen aiheutta-
maan allergiseen reaktioon, jota ei mitenkään voitu
ennakoida. Ekholm ei enää avioitunut, vaan jatkoi
54-vuotiaana elämänsä virkamiehenä ja kolmen
lapsen yksinhuoltajaisänä.

Eläkkeelle jäätyään Alfred Ekholm muutti Helsingin
lähistölle. Asuihan vanhin tytärkin siellä. Merikap-
teeni kuoli Kirkkonummen Masabyssä 28. päivä hel-
mikuuta 1912. Viimeisen matkansa Vanha Merikar-
hu teki hieman oudolla tavalla: hänen arkkunsa tuo-
tiin Ouluun junalla. Ekholm itse oli pyrkinyt jopa lo-
mamatkoillaan käyttämään purjealuksia, jos se vain
oli mahdollista. Eivät höyrylaivat hänelle toki kau-
histuksia olleet. Hän jopa ihaili niiden tehokkuutta
ja riippumattomuutta sääolosuhteista, mutta pur-

jealuksissa oli yksinkertaisesti enemmän tyyliä. Sii-
tä oli kyse! Alfred Ekholm on haudattu Oulun hauta-
usmaan vanhaan osaan. Samassa haudassa lepää-
vät hänen vuonna 1881 kuollut äitinsä Clara Wilhel-
mina (o.s. Ekman), molemmat rouvansa - Rosa ja
Maria Paulina - sekä alle nelikuisena kuollut esiko-
nen Nils Alfred.

Painetut lähteet:

Kustaa Hautala, Oulun Kaupungin Historia IV,
Oulu 1976.

C.U. Klerker, Stockholmslägten Ekholm - Slägt-
tafla, 1824; tillökt af O. Bergström, 1896.

(toim.) T. Kujala. P. Kästämä ja J. Lehtinen, Oul-
un Purjehdusseura 90 v. 1881-1971, Oulu 1971.

P.W. Snellman, Oulun laivoja ja laivureita 1816-
1875, Oulu 1974.

Painamattomat lähteet:

Alfred Ekholmin kirjeenvaihto vuosilta 1860 - 1911.

Oulun Merikoulun arkisto; Oulun Maakunta-arkisto.

LKT Juhani E. Railon (1918-2001) muistiinpanot.

*Seuraavassa 'Pikapurjehtijassa' on Markus H. Kor-
hosen artikkeli Alfred Ekholmin Italia-yhteyksistä ja
viinikaupasta akselilla Sisilia-Suomi.*

Miten purje tai siipi kehittääkään voimansa?

Opetettiin kohan meille koulussa ihan oikein, ja voiko ladon ovella lentää?

Miksi siiven profiili on epäsymmetrinen, ja siksi se pitää lentokoneen ilmassa?

Useassa yleistajuisessa tekstissä yritetään kiinteäsiipisen lentokoneen kykyä pysytellä ilmassa selittää seuraavasti:

"Siiven profiili on sellainen, että sen yläpuoli on kuperampi kuin alapuoli (Kuva 1). Tämän vuoksi ilma virratessaan sen yläpuolitse joutuu kiertämään pitemmän matkan kuin alapuolitse. Koska ilman on ehdittävä siiven takareunaan yhtä aikaa molempia reittejä, siiven yläpuolella ilmavirran nopeuden on oltava suurempi kuin sen alapuolella.

Bernoullin yhtälön mukaisesti paine laskee nopeuden kasvaessa. Siiven yläpinnalla vallitsee sen vuoksi alhaisempi paine kuin sen alapinnalla. Tästä paine-erosta aiheutuu noste, joka pitää koneen ilmassa."

Hyvin yksinkertainen laskutoimitus osoittaa, että selitys ei voi pitää paikkaansa. Yläpuolitse virtaavalla ilmalla on kuljettavanaan vain paria prosenttia pitempi matka kuin alapuolitse virtaavalla. Aiheutuva paine-ero on niin pieni, että jumbojettiin ei voi sovittaa niin isoja siipiä, että se kuormansa kantaisi, jos asia vain tästä sattuisi johtumaan.

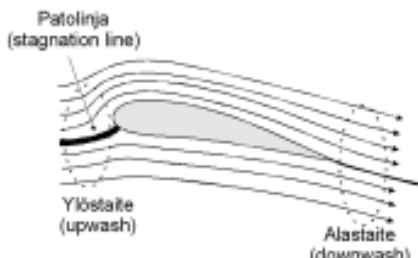

Kuva 1: Tyypillinen lentokoneen siiven profiili ja virheellinen nosteen selitys

Jokainen, joka on joskus käynyt taitolentonäytöksessä, on voinut itsekin todeta selityksen paikkaansa pitämättömäksi. Siellähän joku huimapää aina lentää nurinpäin, pää alaspäin roikkuen. Jos profiiliin muoto pitäisi keksinnön ilmassa, koneen tulisi viimeistään tässä tilanteessa pudota maahan kuin kivi.

Kuten lintukin, lentokone survoo ilmaa alleen

Siiven profiili rakennetaan epäsymmetriseksi ihan muusta syystä kuin virtausnopeuksien erilaistamiseksi. Niinpä "Pitts"-taitolentokoneessa profiili onkin symmetrinen, jota sillä olisi helpompi lentää ylösalaisin.

Kuva 2: Siipi on positiivisessa kohtauskulmassa ilmavirtaan nähden.

Kantavalla siivellä on positiivinen kohtauskulma virtaavaan ilmaan nähden. Etureuna on ylempänä (Kuva 2).

Kun siipi on kohtuullisessa kohtauskulmassa, virtaus siiven ympärillä asettuu kuvan 2 mukaiseksi. Patopiste - se, jonka yläpuolinen ilma joutuu siiven yläpuolelle ja alapuolinen siiven alapuolelle - siirtyy siiven etureunassa selvästikin alaspäin. Vastaava patopiste siiven takareunassa asettuu tarkasti jättöreunaan, ja tässä kohdassa ilman virtauksella on yläpuolella sama nopeus kuin alapuolellakin.

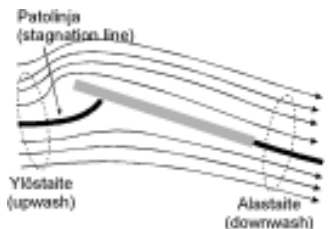
Etureunan patopiste on alhaalla, koska ilmavirtaan kohdistuu hyvän matkaa siiven edessä ns. ylöstaite (upwash). Ilma näyttää "näkevän" siiven ennalta ja kääntyvän ylöspäin ennen kuin saavuttaa sen.

Siiven jättöreunassa vallitsee vastaavasti alastaite (downwash), eli siipi kääntää ilmavirtauksen alaspäin. Näin siipi tuottaa alaspäin suuntautuvan ilmavirtauksen, ja tämä momentin (suunnan) muutos vaatii voimaa ja aiheuttaa siipeen vastakkaisen, ylöspäin suuntautuvan voiman, nosteen.

Lentokone siis survoo ilmaa alleen siinä kuin sorsa tai helikopterikin.

Ladon ovellakin voi lentää

Entä profiili? Se on eduksi, mutta ei välttämätön. "Ladon ovi" lentää, ja virtaukset (Kuva 3) asettuvat samantapaisesti kuin muissakin siivissä.

Kuva 3. Virtaukset levymäisessä siivessä.

Miksi ladon ovi lentää? Salaisuus on pyörövirtaus.

Pyörövirtaus, jonka harva on nähnyt mutta joka selittää kaiken

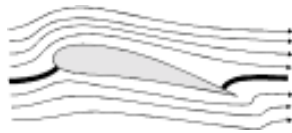
Kun purje tai siipi asetetaan nollasta poikkeavaan kulmaan ilmavirtaukseen nähden, se poikkeuttaa virtauksen suuntaa aikaansaamalla ilmanpyörteen (vortex).

Tämä pyörre on päättymätön lenkki, joka on samantapainen kuin tupakanpoltajan tai höyryveturin nostattama savurengas. Renkaan keskellä puhalttaa vastakkaiseen suuntaan kuin sen ulkopuolella.

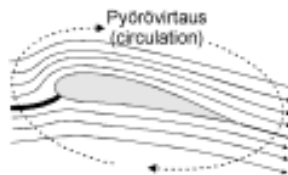
Kuva 4: Vortex, "savurengas"

Ilman pyörövirtausta siiven ympärillä virtaukset olisivat kovin symmetriset, eikä siipi kääntäisi virtauksen suuntaa, eikä nostetta kehittyisi (kuva 5).

Kuva 5: Luonnoton virtaus ilman pyörövirtausta

Pyörövirtaus on tavallaan teoreettinen ja sen nopeus ilmaan tai tuuleen nähden pieni. Se tulee asettumaan siten, että tuulen puolella (siiven alapuolella) se on ilmavirtaa vastaan ja suojan puolella (siiven yläpuolella) ilmavirran suuntainen (Kuva 6). Tämän vuoksi ilma virtaa siiven yläpuolella nopeammin kuin alapuolella, yläpuolella on pienempi paine kuin alapuolella, etureunaan kehittyä ylöstaite ja jättöreunaan alastaite. Pyörövirtauksen nopeus asettuu ns. Kutta-ehdon mukaan siten, että jättöreunassa ilman kiertoa reunan ympäri ei tapahdu ja patopiste tulee asettumaan juuri jättöreunaan, missä ilmavirran nopeus ylä- ja alapuolella on yhtä suuri.

Kuva 6: Pyörövirtaus siivessä

Purjehtija tietää pyörövirtauksen asettuneen purjeen profiilissa oikeaksi, kun jalustetun purjeen takaliesman virtauslangat liehuvat suoraan taakse.

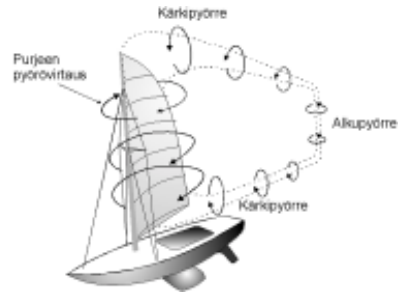
Mitä suurempi pyörövirtaus, sitä suurempi noste. Kun pyörövirtaus lakkaa, katoaa myös noste. Lentäjät sanovat siiven silloin sakkaavan (stall). Sakkaamisriski on sitä suurempi, mitä suurempi on kohtauskulma ja mitä pienempi on ilmavirran nopeus.

Yllä kerrottiin vortexin olevan umpilenkki. Sellainen se on siiven tai purjeenkin ympärillä. Se jatkuu siiven kärjistä "kärkipyörteenä" ja jättäytyy sitten jälkeen (trailing vortex). Periaatteessa se ulottuu aina siihen paikkaan asti, jossa lentäjä kohotti koneen nokan ylös nousuun valmistuksessaan tai siihen missä purjehtija jalusti purjeensa vetoon (Kuva 7).

Indusoitu vastus

Kärkipyörrettä ei ole ilman pyörövirtausta mutta ei ole nostettakaan. Kärkipyörteestä on haittaakin. Siihen varautuu energiaa, joka on poissa siitä, mitä olisi käytettävissä lentokoneen tai purjeveneen kuljettamiseen eteenpäin. Pyörteet ovat pääasiallinen syy ns. indusoidun vastuksen muodostumiseen purjeessa tai siivessä. Tämän vastuksen muodostumisen syyt ovat siten aivan erilaiset kuin ne, jotka tuottavat ns. profiilivastuksen (pullealla siivellä suurempi), joka tarvitaan minkä tahansa kappaleen kuten siiven kuljettamiseen viskoosisessa väliaineessa, ilmassa.

Indusoitua vastusta voidaan pienentää kasvattamalla siiven sivusuhdetta eli pituutta suhteessa pinta-alaan. Tällöin siiven alaspainaman ilman määrä saadaan mahdol-

Kuva 7: Purjeen pyörövirtaus ja siihen liittyvä vortex. Alkupyörte jää paikkaan, jossa purje jalustettiin vetoon.

lisimman suureksi kärkipyörteen nostattamaan verrattuna. Tämän vuoksi purjelentokoneen siivet ovat pitkät ja kapeat.

Periaatteessa pyörrettä irtoaa purjeesta aina kun sen oma pyörövirtaus muuttuu (esimerkiksi kun Bermuda-purje kapenee mastonhuippua kohden). Pyörteiden irtoaminen on minimissään, kun voima vähenee kärkeä kohti elliptisesti. Tämän vuoksi purjeenneuloja pyrkii rakentamaan ylöspäin lisääntyvän profiiliin, niin että voiman jakautuminen on elliptinen. Samasta syystä peräsimet ja kölit usein muotoillaan elliptisiksi.

Miksi ihmeessä fokan etureuna ei lepata, vaikka purjehditaan 27° suhteelliseen tuuleen ja fokan etureunassa kankaan kulma veneen keskiviivaan nähden on selvästi suurempi?

Selitys on pyörövirtaus. Fokan ylöstaitteen vuoksi ilma virtaa paljon sivummalta kuin suhteellinen tuuli muuten tulisi.

Mukaan tulee myös isopurjeen pyörövirtaus, jonka ylöstaitteen vuoksi fokan kokema tuuli kääntyy vieläkin enemmän sivulle.

Vastavuoroisesti fokan alastaite kääntää isopurjeen kokemaa tuulta vastaiseen, niin että isopurje joudutaan jalustamaan sisemmäksi kuin ilman fokkaa.

Toisten veneiden pyörövirtauksen hyväksikäyttö

Tuulen puolella takalanteella oleva vene tulee aikaansaamaan ylöstaitteen, jonka vuoksi suojanpuoleinen vene voi purjehtia tavallista ylemmäksi (ns. "varma suojanpuolen asema").

Tuulen puolella ja takana oleva vene puolestaan on tukalassa asemassa. Se purjehtii suojanpuoleisen veneen alastaitteessa, joutuu laskemaan kurssiaan ja jää väijämättä jälkeen.

Entä siiven profiilin merkitys?

Oli unohtua. Siiven etureuna on pyöreä ja profiili epäsymmetrinen, jotta virtaus paremmin pysyisi kiinnittyneenä suurillakin kohtauskulmilla. Tässä suhteessa ladon ovi on selvästi huonompi.

Bottnia Eskader 2001

Taustaa:

Kesän suurin purjehdustapahtuma Pohjanlahdella onnistui yli kaikkien odotusten. Sää suosi yhteensä n. 130 venekuntaa matkalla Piteåsta Ouluun 1.-10.7. Palvelut pelasivat ja henki oli mitä mainioin. Eskaaderipurjehduksen aloite tuli Ruotsista LSS:sta, josta heille kiitos! Ilmeisesti molemmilla puolin lahtea oli tilausta eskaaderille, koska ehdotukseen tartuttiin myös Suomessa.

Perimmäisinä ajatuksina koko projektin taustalla vaikuttivat mm:

- veneily on hyvässä myötätulessa ja ihmiset ovat valmiit uusiin veneilykokemuksiin
- matkapurjehdus ja erityisesti eskaaderipurjehdus ovat lisäämässä suosiotaan
- halutaan olla yhdessä ja käydä kauempana
- molemmilla puolilla tunnetaan kiinnostusta naapurin veneilyolosuhteisiin
- aikaisemmista eskaadereista oli saatu hyviä kokemuksia 80-90-luvulla

Eskaaderia suunniteltiin yhdessä ruotsalaisten seurojen ja molempien maiden kuntien kanssa koko talvikausi. Itse toimin eskaaderin johtoryhmän puheenjohtajana. Projektipäällikkö saatiin vuoden vaihteessa Ruotsista.

Suurin osa kokouksista pidettiin Haaparannassa, jonne kaikilla on yhtä pitkä matka. Kesän lähestyessä kaikki alkoi olla kohdallaan. Tosin mitään selkeää käsitystä eri satamien palveluista ei ollut Ruotsin puolelta. Suomen satamien palvelut suunnilleen tiedettiin ja tulivat nettiin, jonne ilmestyivät myös satamakartat Pentti Auranahon uurastamana. Matkalle lähdettiin luottavaisin mielin. Sää tulisi olemaan ainoa todellinen riskitekijä onnistumiselle.

Toteutus:

Kovat tuulet kiusasivat liittymäpurjehduksia Suomesta. Havereilta ei välttytty. Eskaaderin osallistujien varsinainen tulikaste tapahtui Svinörenillä, Piteån ulkopuolella. Pienehkään seuran satama-altaaseen ahtautui "venematto" PBK:n toimitsijoiden ohjauksessa. Ja onnistuihan se kaikilta. Venekannassa kiinnostavinta olivat varmaan suomalaisten vanhat keskimoottoripaatiit.

Ruotsalaisten vieraanvaraisuudesta saatiin hyvä käsitys heti alkuunsa. Järjestelyt sujuivat mallikkaasti ja ruoka oli hyvää. Meille tarjottiin palttua, joka on ollut paikallinen tapa laittaa lihat sun muut pilaantuvammat sapuskat kypsennettyyn n. nyrkin kokoiseen jauhopalleroon. Kaikki eivät maistaneet.

Etappipurjehdukset menivät hyvissä tuulissa. Konerikko-

ja tuli ja meripelastajien apua ja asiantuntemusta tarvittiin hinauksissa. Mukana eskaaderissa ajoivat P/V Toppila ja P/V Hauki. Kipparikokouksien näkyviä hahmoja ja venelätköjen vetäjiä olivat ansiokkaasti ammattiluotsimme Pentti Auranaho ja kollegansa Ruotsista. VHF kutsu "Burrrrrr , tässä Seila" Pentin bassolla intonoituna, herätteli hyvää tuulta ja luottamusta osallistujiin.

Veneiden lähdöt satamista olivat vaikuttavia visuaalisia kokemuksia. Matkalla joukko levisi luonnostaan useiden mailien pituiseksi. Kauempaa katsottuna moottoriveneet näyttivät riviltä koppakuoriaisia horisontissa. Purjeveneet puolestaan heiluivat erään ilmaisen mukaan kuin muumeista tutut Hattivatit kohti kaukaista satamaa. Pieniltä kilpailullisilta virityksiltä ei välttytty purjeveneiden kesken. Jokaisella legillä järjestettiin lisäksi Merenkävijöiden Ryöpyyn toimesta oikea kisa, johon osallistui parhaimmillaan kymmenen venekuntaa. Muille oli järjestetty navigointitehtäviä. Olivat vaan

kaikki på svenska, josta oikeutettua kritiikkiä järjestäjille saatiinkin.

Parasta purjehduksessa on satamasta lähteminen ja satamaan tulo. Itse satamat olivat monille uusia ja kiinnostavia kokemuksia. Parhaat pisteet jälkikyselyssä saivat Kuivaniemi ja Kemi.

Tarkemmin tuloksia ja muutakin eskaaderiin liittyvää kannattaa käydä katsomassa netissä osoitteesta: www.batlivlulea.nu. Sieltä löytyy paljon muutakin ajankoh- taista Luulajan horisontista.

Jatkoa seuraa?

Eskaaderikokemuksia on kerätty kyselemällä ja uskon että seuroissa on keskusteltu kokemuksista. Jokainen osallistuja on varmaan palannut kesän tapahtumiin ja miettinyt osaltaan, lähtisikö uudelleen ja minkälaiseen tapahtumaan. Jatkosuunnittelussa tähdätään siihen, että eskaaderi toteutettaisiin määrävälein. Kuntien ja seurojen osuuteen, satamaohjelmiin ja satamavalintoihin liittyy monia haasteita. Aina pitäisi olla uutta. Toisaalta perusasiat säilynevät. On tapahtumia jotka vetävät vuodesta toiseen.

Uskon, että pingottamatta löytyy paras toimintatapa. Lop- pujen lopuksi - harrastamisesta ja viihtymisestäähän tässä on kyse. Niitä säilyviä perusasioita tullevat olemaan:

- yhdessä purjehtimisen ja yhdessä kokemisen riemu
- uuden löytäminen - vaikkapa uuden sataman
- vesillä liikkumisen sisällön syventäminen - miksi purjehtia, kun ei ole pakko?

Boris Erssonin rannikkokulttuuri projektista kuulemme vielä ja eskaaderifilmi on tulossa. Vasta saadun tiedon mukaan Kuivaniemen ilmavalokuvista ei tullut jakeluel- pöisiä. Kuivaniemeltä on ilmoitettu, että kunta panostaa jo seuraavaan eskaaderiin. Sillä lailla - sanoi Tarvajärvi!

OPS:n kuorelliset joulukortit á 2,50

Joulukortteja saa Hilikka Skiftesvikiltä
050 535 2501 tai hilkkars@hotmail.com
ja Seppo Silanderilta 0400 193 122 tai
seppo.silander@kolumbus.fi

Hieno meriaiheinen joululahja!

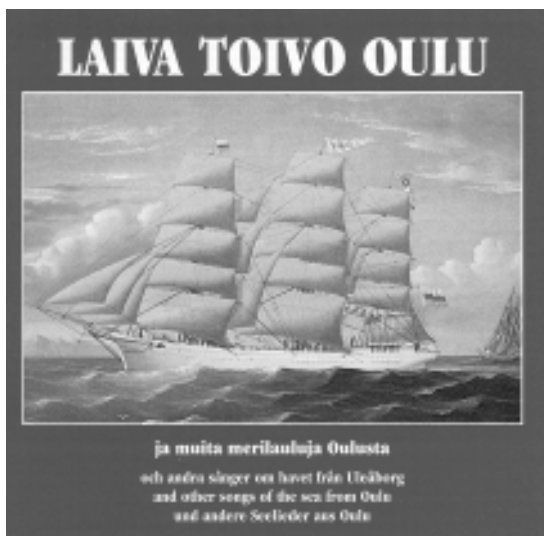
Tunnetuimmat oululaiset merilaulut on tallennettu CD-levylle **Laiva Toivo Oulu ja muita merilauluja Oulusta**. Laulut on koottu OPS:n aiemmin julkaisemista "Selekiällä merellä I ja II" -LP-levyistä.

Uudella CD:lla on edesmenneen Jamma Tuomisen upeasti tulkitsema, 1890-luvulla Oulussa muistiin merkitty "Mua muistatko". Jampan toinen laulu on nimeltään "Meripoika kun merta seilailee".

Toisen Oulun pojan Matti Eskon esittämänä CD:lla on Paavo Sarkkaman "Harmajan lukki", Kyösti Haatajan vuonna 1904 Oulusta muistiin merkitsema "Merimiehen vaivat", sekä perinteiset oululaiset merilaulut "Merelle lähtö kotisatamasta" ja "Vanhat laulut nuo".

Levyn nimikkolaulun, klassikoksi muodostuneen "Laiva Toivo, Oulu" esittää Oulu-kvartetti. Muita esiintyjä ovat Neulapojat, Matti Kerola, Oulu-kvartetti, Kale ja pojat, Ari Piispa, Octacon, Kirjoset, Timo Visuri ja Arvo Suomalainen.

Levyä (hinta 90 mk) on saatavissa Hammarin Sähkön Rotuaarin myymälästä, Johteenpookista, Seppo Silanderilta (puh. 0400 193 122) tai Hilikka Skiftesvikiltä (Puh. 050 535 2501), e-mail. hilkkars@hotmail.com.

PIUSSI

OPS:n uusia jäseniä

Hannele Logren, Mikko Kiuttu, Tomi Haipus, Pekka Mäntylä, Patrick Fox, Esa Borén, Jukka Kujala, Annikka Emilia Kujala, Jaakko Karjalainen, Tuomas Turpeenoja, Kimmo Alaniska, Pasi Hägg, Essi Paloma, Ari Raappana, Pasi Maliniemi, Jukka Tuuri, Hannu Peltoniemi

Toivotamme kaikki uudet jäsenet lämpimästi tervetulleiksi seuraamme!

OPS:n sähköpostilista

Jäsenillä on oma sähköpostilista, jonka välityksellä jäsenet voivat viestiä keskenään. Listalla voi esittää vaikkapa talvitelakointiin liittyviä kysymyksiä, ideoita, vinkkejä... Sen kautta voi ilmoitella myös myytävistä veneilytarvikkeistaan yms. Listalle voi liittyä ilmoittamalla sähköpostilla markus.aalto@edu.ouka.fi.

Kapteeni Bravado

Kauan sitten Englannin kuninkaallisessa laivastossa palveli urhea kapteeni Bravado. Hän oli miehisistä miehistä miehisin, joka ei koskaan näyttänyt pelkoaan vihollisensa edessä.

Eräänä päivänä seitsemällä merellä purjehtiessaan hänen tähyttäjänsä paikansi lähestyvän merirosvoaluksen, ja miehistö vimmastui. Kapteeni Bravado mylvi: "Tuokaa punainen takkini!"

Försti kiihuhti tuomaan kapteenin punaisen takin, ja kirkuvan värinen takki päällään kapteeni johti miehistönsä taisteluun lyöden vihollisen.

Illalla miehistö istui kannella kerraten taistelun tapahtumia ja komeaa voittoa. Yksi heistä kääntyi kapteenin puoleen kysyen: "Sir, miksi pyysit tuomaan punaisen takkinne ennen taistelun alkua?"

Kapteeni vastasi: "Jos olisin haavoittunut taistelussa, takin väri olisi estänyt veren näkymisen, ettekä te miehet olisi lopettaneet pelotonta taisteluanne." Miehet ihastelivat lumoutuneena kapteeninsa, miehisistä miehistä miehimmän, rohkeutta.

Seuraavana aamuna tähyttäjä paikansi - ei yhtä eikä kahta, vaan kokonaista kymmenen suurta merirosvoalusta, jotka lähestyivät heitä. Koko miehistö tuijotti sotalaivalisessa hiljaisuudessa kapteeniaan käskyjä odottaen. Kapteeni Bravado oli keskittänyt haukansilmänsä valtaavaan laivueeseen, joka alkoi jo ryhmittä taisteluun hänen alustaan vastaan, ja vailla pelon häivää hän kääntyi ja huusi kylmän rauhallisesti: "Tuokaa ruskeat housuni!"

OPS:n paitoja

OPS:n jäsenten on nyt mahdollista hankkia itselleen oman seuran logolla varustettuja pikepaitoja. Väri tumman sininen.

Paitojen hinnat:

Lasten koot: 110 mk

Aikuisten koot:

taskuton 120 mk

taskullinen 140 mk

Paitoja voi ostaa Johteenpookista.
Lisätietoja Hilikka Skiftesvikiltä
s-posti: hilkkars@hotmail.com
puh : 08-5565 054

Nyt ne vihdoinkin saatiin!

- sään kestävät seuran omat tarrat veneeseen
- painoväri sininen, pohja valkoinen
- yhden arkin hinta vain 30 mk!
- suurin tarra sopii ihanteellisesti esim. veneen peräpeiliin
Tarrojen halkaisijat:
suurin 25 cm
pienin 5,5 cm
Muut luontevasti siltä väliltä

Tarroja voi ostaa Johteenpookista.
Lisätietoja Hilikka Skiftesvikiltä
s-posti: hilkkars@hotmail.com
puh : 08-5565 054